

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 15-tas Worcester, Mass., spalio (October) 19 diena, 1929 Kaina 5 Centai Vol. XXV

DU PREMIERU TARIASI KANADOJ APIE TAIKA

DU PREMIERU TARIASI KAIP IVYKDYTI TAIKA PASAULYJE

Ottawa, Anglijos premieras Ramsay MacDonald ir Kanados premieras Mackenzie King nuvyko į Gatinėu kalnus, apie dvidešimt mylių nuo Ottawos miesto pasitart apie Anglijos santykius su Amerika, taipgi Didžiosios Britanijos ir Kanados ekonomiskas problemas.

Po atvykimo į šį miestą iš Toronto premieras savo kalboje su spaudos atstovais pareiškė, kad jisai lankosi Kanadoje su tikslu vienu tikslu toliau varyt savo programą pasaulinės taikos ir visuotinio nusiginavimo įvykdymui, kuris turėtų būti atidarytas per Anglijos — Amerikos laivyno sutartį. Vienok pasakė, kad neatėjo svarstyti Kanados artimesnius ekonomiskus ryšius su Anglija; tuo klausimu, rupinasi kabineto kolegos J. H. Hoymas kada čia, lankėsi anksčiau.

Kanada šiuo laiku daugiau susirupinus businčia Amerikos maito tarifu negu Amerikos laivynu. Prem. MacDonald nenorejo isigilyti deliama Amerikos maito klausimu, tai ir spaudos atstovai pasiekė silyje premiero pagidavimui. Politikos nusistatymas kas link laivyno nusiginavimo yra daug daugiau pažangesnis negu Didžiosios Britanijos gali buti. Kanados balsas laivyno konferencijoje sausio mėnesi bus tas pats kaip ir Anglijos, tar premieras nori, kad nepakiltu kokių pasipriešinimu is Anglijos teritorijose. Čionais Halfaxo priplaukus, aplaidimās bykiu su laivyno stociu prie, Caribbean, priklausanciu Anglijai, neskatoma svarbu, nors ta klausima pakalio prezidentas Hooveris laike pasikalbejimu su MacDonald.

Ottawos stotyje susirinko auksti oficialai su aukstom kepurim ir dideli žmonių minia, apie sesi simtai. Policija turėjo padaryt kelia, kad premieras ir jo partija galėtų pravažiuoti. Visi premieras, jo dukte Ishbel, B. Vanisittart ir D. Rosenberg bus generolito Kanados gubernatoriaus, vikonto Willingdoro svečiai.

SOVIETU LEKTUVAS PASIEKĖ S. VALSTIJAS

Seattle, Wash. — Sovietu Rusijos lakunai orlaiviu "Sovietu Zemė," kurie išleke iš Maskvos rugpiucio 22 d. pasiekė Seattle spalio 13 d. Jie lekia į New Yorka. Iš New Yorko žada grįzt per Atlantika, kad padarius rinkę aplink pasauli. Jeigu jiems pavyks atlikt į New Yorka, tai jie bus padarę 12500 mylių kelione.

ANGLIJA ATSAKO I ANGLIAKASIŲ REIKALAVIMA

Londonas. — Vyriausybe suteikė galingai angliakasiu unijai savo projektų sastata priėmimui jų reikalavimo septynių valandų darbo dienos ir kitus nusileidimo prašymus. J. H. Thomas, pasižymėjęs angly ekonomistas, pasiule sutrumpint aštuonių valandų diena i septynias ir pusę be nūmušimo mokesčiu, kaipio pirmą žingsni. Angly kasyklų darbininkai galėtų pasirinkt arba viršminėtą pasiulymą arba aštuonių valandų diena su pakeltomis mokestimis. Tame pačiame name, ant Downing gatvės, kurioje Thomas, gegužės 1926 m. iteikė Tory vyriausybei angliakasiu reikalavimus, kurie paskubino generalį streiką, dabar kaipio Darbo partijos atstovas, pašauktas i veik tuos pacius griežtus prašymus atsakyt. Jam vakar buvo sunki užduotis pranešt darbininkams, kad kabinetas nepatenkintas dabartinu industrijos stociu ir is jos priezasties negali sutikt, kad ju prašyma buty isplyti. Vyriausybės projekte, minėta apie pensija seniems darbininkams, kad jaunesiems buty užtektinai darbo ir ikalbēt darbdaviams, kad jie sutiktų angliakasiu duot geresnius mokesčius. Pasitarimai atidėti vienai savaitėi, kad angliakasiai galėtų apsvarstyt pasiulymus.

DE VALERA VĖL IŠRINKTAS PREZIDENTU

Dublin, Flamma Fail, Eamon de Valera organizacija, čia laike savo metinį kongresą. Atstovai susirinko is visos Airijos. Keleta Dail visos organizacijos naryu taipgi dalyvavo. De Valera vėl išrinktas Flamma Fail organizacijos pirminiku. Jis pasakė, prakalba apie jo

partijos nusistatyma, apie žemės ūki, mokesčiu reformą ir ūkių patobulinima. Jis patarė padaryt pervalgą finansiskos sutarties su Anglija per kurią Airijos valstybe turit ismokēt \$25,000,000 kas metai. Jeigu šioji suma pasilyktu airiams, užtektinai buty pinigų finansuoti didelius projektus kaip Shannon upės elektrikos projektą kas metai.

VOKIECIAI NORI PENKIŲ DIENŲ SAVAITĖS

Essen. — Metalu darbiniku unijos lyderiai savo konferencijoje svarstė aštuonių valandų seima Washingtone ir vienbalsiai išnesė rezoliucija, reikalaujant, kad visose industrijos šalyse ilgai netrukus buty įvesta penkių dienų darbo savaitė. Rezoliucijoje šesiu dienų savaitė pavadinta kliūtis, kulturos išsivystymui.

ARABAI KETINA PADARYTI NAUJĄ STRIEKĄ

Jeruzalė. — Arabų vyriausybe ketina susaukt kita generalinį streiką per visą Palestina ateinanti trečiadienę, pagal žydu Telegrafo Agentūros korespondento pranešimą. Arabai jaučia, kad vakarykščio streikas nebuvo visuotinas, nes streikavo vien tikrai krautvinkiniai be ukininkų ir darbininkų.

Nors streiko laike neįvyko nieko nepaprasto, netikros žinios paskleistos Syrijoj ir Transjordijoje, sukelė daug neramumų. Iš šios priezasties Sir John Chancellor, Palestinos Aukštas Komisionierius pareikalavo, kad arabų valdzia atsauktu sias netikras paskalas. Tikėtasi, kad sis prašymas buvo isplydytas.

Iš Syrijos neteisingi pranešimai prasiplatino, kad Palestinos vyriausybe paverte gatvę arti Wall ploto i viesą sinagoga. Is francuzų šaltiniu suzinota, kad buvo demonstracijos Beirute. Panašios netikros žinios be pamato buvo praskleistos Transjordanojoj ir Anglijos residentas Cox turėjo skubti pasitarima su kancleriu. Po tam arabu vyriausybe turėjo pataisyt kas neteisības telegramais. Kites paskalos, irgi neteisingos, pranešė, kad žmonių minia megino užpult ant policijos stociu, bet buvo sulaikyta.

2,000 SOVIETU PILIECIAI BADAUJA

Harbinas. — Koncentracijos logeryje 2,000 areštuotu Sovietu pilieciu paskelbe bado streiką. Jie reikalauja sanitariskos prieziuros ir teismo. Didziumai ju dar jokio kaltinimo nepaskelbta.

SOVIETU KARIUOMENE 100 MYLIU GILUMOJ MANDŽURIJOS

Tokio. — Iš Harbino pranešama, kad bolsheviku kariuomene užemė keleta Mandžurijos miestu, stovinciu prie Amuro ir Syngari, is ju Lin Kian Sen ir verziarsi toliau i pietus, 100 myliu gilumoje nuo rubeziaus.

PADETIS KAI SEKO SUNKI

Pas Čianga Kai Seka pasilaiko tikrai trys karuomenės su nedaugiau 85,000 kariuju. Ju priešai turi daugiau 400,000 kariuju, ir rodos, jiems nesunku buty ji suplikt. Bet pakolkas Kai Sekas laiko visas mutinycias ir 99 nuosimčiai visu Kijijos ieigu randasi ju rankose.

ITALIJA NUZUDE TERORISTA

Pola, Italija. — Vladimir Gortan, serbu grupės lyderis apkaltintas už užpuolimą ant balsuotoju Pisine, paskutine rinkimo diena tapo sušaudytas spalio 17 dieną. Vienas is balsuotoju neteko gybybės, gi kiti sužeisti. Specialis tribunolas nubaudė kaltininką mirt, po teismo kaltinimui už prasi-kaltima prieš valstybe, didžiausias prasižengimas Italijoje. Keturi jaunuoliai, jo draugai, nuteisti i kalėjima ilgus amzius. Visi buvo nariais jugoslavų teroristu draugijos, kurios nariai buvo slaviai, bet Italijos pilieciai.

RUMUNIJOS NERAMUMAI

Paryzius. — Rumunijoje jaučiama, kad gresia naujas krizis ir padėtis yra pavojinga karališkai šeimynai. Net ir tie, kurie stovėjo arti prie monarkiskos valdzios karaliaus Ferdinando laike dabar bijo, kad susirėmimas tarp karalienės Marie's ir žmonių partijos gali priverst prie republikoniskų nusistatymu sustiprinimo. Rumunijos žmonės čionais kalba, kad priezastis nesutikimo tarpe premiero Maniu

ir karalienės Marie yra, kad karalienė reikalavo tuščia vieta valdzoje po G. Buzdugan mirties. Premieras atsakė, kad tikrai vienas karališkos seimos narys gali užimt vieta tarnyboje ir kad kunigaikstis Nicholas turės rezigtuoti jei karalienė pageidautų laikyt vieta.

Paskui seke karalienės pasikalbejimas su Universal laikraščio atstovais, kuriem pareiškė aisku nusistatyma prieš valdzia. Kova dar daugiau padidejo, nes pacioje valdzoje yra priešingu teisejavis Constantine Sa-faczeanu isrinkimo i Taryba. Vienok manoma, kad salis užvirtins valdzios nusistatyma priesais karalienės norą. Ypatingai naujos Rumunijoje provincijos tvirtai remia valdzios pastangas, daromas decentralizacijai, užtai kad duoda progą geresnei vietiniai valdzia nors atima is Bucharesto igarbės ir svarbos.

MUITO KLAUSIMAS VEIK ISSPRESTAS

Washington. — Senatorius Borah buvo pašauktas prezidento Hooverio pasitart apie Smoot-Hawley maito istatymo likima ir vėliau pranešė, kad yra didelė viltis, kad iki lapkričio 20 dienai nubalsuos senate. Nors sen. Borah nenorejo pasakyt ka kalbejo su prezidentu, vienok per, Suvienytu Valstiju sostine prasiplatino gandai buk juodu priejo, prietokio susitaikymo, koku istatymas galėtų but nusprestas iki minetos dienos.

Pereita savaitę senatorius Root, republikonu maito klausimo lyderis, pasakė, kad pranešė prezidentui, kad galėtų istatymas pereiti iki lapkričio 20 dienas, jeigu demokratu progresistu koalicia veiktų isvien. Kelias dienas vėliau, senatorius Robinson, demokratu lyderis taipgi pareiškė, kad jis mano senatas užbaigs ta klausima irgi tuo laiku. Nepaisant šio sutikimo, pasiliko daug klausimų bei opozicijos galėtų išsprest visus 21,000 istatymo dalis iki nustatyto laiko. Kada šis klausimas buvo paduotas, Borah sakė, kad nebuvo reikalo apsvarstyt visus paragrafus ir kad svarstymas neužims labai daug laiko. Hooveris ne labai sutinka su pramonės maito kamionis ir norėtų matyt jas numuštus

lygiai su ukia produktų mokesčimis. Senatorius Borah sakė, kad bus toks istatymo projektas, maito klausime, kuri prezidentas užvirtino.

LIETUVA DABYS SU VARTI STULIUVIA

Ryga. — Užsieni reikalų ministris Balodis, kalbedamas su spaudos atstovais, nurodė, kad ženevėje turėjes eile pasitarimų su kitu kraštu delegatais, specialiai dominancias Latvija klausimais. Vokieciu delegacija pareiškusi savo geografilia paremt Latvijos ribus klausimais, lieciansias ukiskus santykius sarvytu naujais vokieciu maito, taryfais. Is pasikalbejimo su Lietuvos delegacijos galva, Balodis, igaves ispuoti kad Lietuvos vyriausybe pasiruosusi pradēt derybas prekybos sutarciai sudaryti. Kalodzie pareiškinti vienidale baze, toms deryboms esant Latvija vyriausybes paruositas prekybos sutarcies projektas.

MEKSIKOS MOTERYS NORI PRIZIURETI RINKAMA MUSE

Meksikos Miestas, Dona Sofia Villa de Buenstello, yena is žymiausių moteru teisiu championu, suteikė prezidentui Emilio Portes Grijuda kaip galima, atvegti kraujo pradėjimā emancipiuose rinkimuose. Jai padave pasyuma prezidentui, kad jisai paskirtu moteris priziuret tvarka prezidento rinkimuose, kuri irjyks lapkričio 11 diena. Moterų Koperacijos Unijos vardu, Dona Sofija idave prezidentui Portes Grijudo licucija tos organizacijos, ir nēstė, prasant, kad moteris turētu galia priziuret balsavimo dešes ir galety skaityt balsus. Dona Sofija de Buenstello siandiena pranyderis moterų teisiu judėjimė Meksikoje.

AMERIKOS LIETUVIO SKAITYTOJAI NEPAMIRSKITE SAVO LAIKRASCIO!

Amerikos Lietuviu Administracija pereinose savaitese issiuntineje paraginimus save skaitytojams, prisiminant link issibaigusi uz laikrašti prenumeratų. Dalis ju jau pasinaujino, dalis ne. Mes primsim Lietuvos Paskolos kuponus už 1929 metus, tu, kurie užsisakys sau ar savo giminėms Lietuvoj. Am. Lietuviu prenumerata Suv. Valstijoje \$1. Užsieni — Lietuvoje \$2. Amerikos Lietuviu atvesus oru bus leidziamas kas savaitė ir je kaina padideja. Amerikos Lietuvis 14, Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVOS ŽINIOS

VYRIAUSYBEI PERSITVARKIUS

Persitvarkiusio ministerių kabineto prieky atsistojo ministras pirmininkas agronomas Juozas Tubelis. Jis buvo finansų ministras prof. Voldemaro kabinete ir dabar valdys tą pačią finansų ministeriją.

Prof. Voldemaro vadovaujama vyriausybė daug dėmesio kreipė ir daug laiko suvartodavo užsienių reikalams. Dabar vyriausybė, nepalikdama užsienių reikalų, ketina daugiau rūpintis vidaus dalykais.

Savivaldybių pertvarkymas busias neatidėliojant baigiamas. Valstybės įstaigų tvarkymas bus tęsiamas ir žiurima, kad valdininkai tinkamai eity savo pareigas.

Kad valstybės valdymo aparatas būtų galutinai sutvarkytas, vyriausybė ketina išleisti Respublikos Prezidento ir seimo rinkimų įstatymus, suderintus su naujosios konstitucijos dvasia. Trumpai sakant, vyriausybė žada su atsidėjimu vartoti Lietuvos pertvarkymo ir sveiko atsinaujinimo darbą.

Prof. Voldemarui pasitraukus, ministerių kabinets dirbs paties Respublikos Prezidento vadovaujamas ir prižiurimas.

PERTVARKYTAS MINISTERIŲ KABINETAS

Rugsėjo 23 d. Respublikos Prezidentas patvirtino J. Tubelio sudarytą šitokį pertvarkytos vyriausybės sąstatą:

1. J. Tubelis—ministeris pirmininkas, finansų ministras ir laikinai einąs užsienių reikalų ministerio pareigas;
2. J. Aleksa—žemės ūkio ministras;
3. Pulk. J. Variakojis—krašto apsaugos ministras;
4. Pulk. J. Musteikis—vidaus reikalų ministras;
5. Al. Žilinskas—teisingumo ministras;
6. K. Šakenis—švietimo ministras;
7. V. Vileišis—susisiekimo ministras.

Ministeris pirmininkas Juozas Tubelis gimė Rokiškio apskrityje 1882 metais, balandžio 19 dieną; taigi dabar eina 48 metus amžiaus. Baigęs 1920 metais Liepojaus gimnaziją, aukštąjį mokslą išėjo Rygos politechnikos institute, kurio agronomijos skyrių baigė 1908 metais. Taigi jis savo pagrindinę profesiją yra agronomas. Pasirinkęs žemės ūkio mokslo specialybę, J. Tubelis mažne visą laiką ir dirbo Lietuvos ūkio, ypačiai žemės ūkio tvarkymo ir kėlimo darbu.

Nuo 1910 metų iki didžiojo karo dirbo daugiausia prie žemės tvarkymo Kauno gubernijoje. 1915 metais, vokiečiams užimant Šiaulius, turėjo apieist Lietuvą. 1915—1916 metais J. Tubelini Rusijoje buvo pavadami atsakomingi kariuomenės maistu ir pašaru rūpinimo, tremtinių globojimo, evakuotųjų įstaigų tvarkymo ir kiti reikalai. Vėliau buvo mobilizuotas į rusų kariuomenę. 1918 metais grįžęs Lietuvon ir tą pačią metų lapkričio mėn. 11 d. susidarė pirmąjį Lietuvos vyriausybę, jis joje buvo žemės ūkio ministru, o nuo 1919 metų kovo mėnesio 12 dieną iki 1920 metų birželio 19 d. švietimo ministru, kurį laiką kartu ir žemės ūkio ministerijos valdytoju.

Vėliau, iki 1927 metų nuolat ir uoliai dirbo išimtinai žemės ūkio kėlimo darbu, vadovaudamas įvairioms žemės ūkio bei ūkininkų organizacijoms ir įstaigoms. Nuo 1927 metų gegužės 3 d. iki šiol J. Tubelis buvo

finansų ministeris prof. Voldemaro ministerių kabinete. Dabar, nuo rugsėjo mėnesio 23 d., yra pertvarkytos vyriausybės galva — ministeris pirmininkas ir kartu finansų ministeris.

GERAS ŠIŲ METŲ DERLIUS

Jei pereiti metai Lietuvą derliaus atžvilgiu skaudžiai nukriaušė, tai siemet ji gausiai atlyginta. Iš jau padarytų statistikos biuro apskaičiavimų matyti, kad šių metų derlius Lietuvoje rekordinis. Bendras rugių, miežių, kviečių, avių, mišinio, žirnių ir vikių derlius apskaičiuojamas 1,720,715 (1 tona—1000 kilogramų), t.y., 472,995 tonomis daugiau, negu praėjusiais metais, ir 378,655 tonomis daugiau už 1927 m. Ypač gerai yra užderėję miežiai, rugių derlius praneša pernykštį 73%. Toliau eina avižos, kurių užderėjo 62% daugiau. Žieminių kviečių derlius didesnis už pernykštį 42%, o vasarinių kviečių — padidėjo 31%. Taip pat didesnis mišinio, žirnių ir vikių derlius.

Džiugu pažymėt, kad pernai nukentėjusios sritys siemet taip pat derliaus atžvilgiu žymiai atsigavo.

"Pasaulio Gaisras"

Vydunas. Pasaulio Gaisras. Penkių veiksmų tragedija su jeiga ir išeiga. Ruta, Tilžėje, 1928. Puslapių 336. Normali kaina be prisiuntimo 15 litų, rista 25-30 litų. Lietuviškų raštų išleidimo "Ruta" Tilžėje adresas: "Ruta" Verlag, Tilsit (Ost. Pr.) Anger Promenade 5. Kadangi sava dailioji literatūra yra tarp kitko tas sielos ryšys, kurs jungia mūsų tautiečius, ne veizint kur ir kas likimo nebūtų nublokštąs ir kur kas nesirastų, tai ypač išsivijai turi nemaža reikšmės supažindinimas su savųjų rašytojų įžmesniais originaliais kuriniais. Tie įžmesni kuriniai ir verti bent kiek platesnio paminėjimo. Šiame atvėjuje turiu omenyje išėjusį iš spaudos gale pareitų metų Vyduno "Pasaulio gaisrą". Vydunas, kaip rašytojas, plačiai žinomas mūsų visuomenėje. Jo vardas pats daugiau negu pakankamai kalba už save: juk tai autorius pragarsėjusių "Probacijų šešėliu, Amžinos Ugnies," etc. Naujasis vyduno veikalas "Gaisras", perstarto iš savęs, kaip jau minėta, 5 veiksmų tragedija su jeiga ir išeiga. Siužetas imtas iš didžiojo karo įvykių Lietuvoje: ramių gyventojų pergyvenimai rusams atsitraukiant ir vokiečiams užėjus. Vaizdingai apybudina kiek nukentėt prisiėjo ūkio bei dorovės srityje visai nekaltais žmonėms, kiek brutališkumo parodyta okupantų santykiuose su beiegemis mergaitėmis, etc. Charakteringai apibūdinti vokiečių karininkai ir kareiviai: Lietuvos gyventojų atmintyje tie tipai palikę juodus prisiminimus negreit tur-but tepranys.

Veikalas pašvęstas "Lietuvaitėi," t.y. ta prasme, kad pavirdingos doros lietuvė—mergina bevelija verčiau, kaip veikale aprašyta, gyva sudegt liepsnoje žiaurių okupantų padegty jos namų, negu pasiduot vokiečių karininkų gašlumui bei aistroms.

Mažoji Lietuva savo kalboje turi savytumų, kurie atspindi kiek ir bendrai Vyduno raštuose, tačiau rimtam skaitytojui jokių kliūčių bei nemalonių savitumai nedaro; tuo tik gal dar labiau sužadina įdomumas pažinti giliau savo gimtąją kalbą.

Suvidaint sconoje pats "Gaisras", tai nelengvas dalykas:

Lietuviai Amerikoje

Westfield, Mass.

Nors Westfieldo lietuvių kolonija nėra tarpe didžiųjų, tačiau savo darbūtu ir veiklumu neapsileidžia kitoms. Keletą mėnesių atgal, šioje kolonijoje įvyko daug peraminų. Gražiai atsisveikinę su savo klebonu kun. K. A. Vasiu, sulaukė naujo klebono, asmenyje, kun. S. J. Vembrės. Atvykęs čia jis gražiai ir energingai pradėjo darbuotis visos parapijos ir vietinių draugijų tarpe.

Vasaros laiku, jis suruošė du parapijos pikniku, kurių pelnas žymiai virsijo praeitų kelerių metų įėjus. Su vietinio vargonininko Jurgio Sokelio pagalba sudarytas gražus bažnytinis 40 asmenų choras, vietoj pirmiau buvusio 10 žmonių. Jau choras pagieda labai gražiai ir rengiasi prie gražaus koncerto, kuris neužilgo bus surengtas.

Šilumos sezonui praslinkus, žmonės pradeda rengtis prie parengimų svetainėse. Draugijos juda-kruta: vienos planuoja vaidinimus, kitos gi šokius. Marijos Vaikelių draugija uoliai mokina komediją—operetę, kuri, sakoma, bus graži ir juokinga. Choras mokina drama, apie kurią bus plačiau pabrėšta vėliau.

Dabar sparčiai ruošiamasi prie parapijos fėru, kurie įvyks spalio 19, 22, 24 ir 26 dienose, Sv. Kazimiero Karalaicio draugijos svetainėje, 22 William st. Fėru reikalais yra susiinteresavę visi parapijoniai ir vienas kitą "byindami" dovanoja gražių dalykėlių, ne tik iš paties Westfieldo, bet taipgi ir iš Northampton, Eastampton, Granby, Holyoke, So. Deerfield, Westchesterio ir kitur. Todėl tikimasi, kad iš viršū sužymėtų vietų atsilankys daug svečių ir minėtus fėrus, kur galės laimėt už mažą kiekį pinigų daug brangių dovanų ir linksmai laiką praleist. S.

Philadelphia, Pa.

Penktadienio vakarą, rugsėjo 27 d. įvyko nepaprastos ristinės Arenoje, 46 -tos ir Market gatvės. Nuvažiavau ir aš pamatyt, nes sužinojau, kad lietuviai drutuoliai risis.

Kuomet užėjo ant ristinų grindų platformos, sprendėjas perstartė Karolį Poželą ir oponentą Paul Harper. Pirmasis, lietuvis, sveria 190 svarų, gi antrasis 215 svarų. Nebuvo galima spėt kieno galės but viršus. K. Poželą prispaudė savo oponentą prie matros. Chicagoietis K. Požela apturėjo daug aplodismentų, nes galėjo prirenkt kur kas sunkesnę už save ristiką. Valio Poželai!

Antroj poroj buvo imtynės Juozo Komaro su Rudy Duseiko. Pirmasis svėrė 240 svarų, gi antrasis 214 svarų. Nesitikėjau, kad Komaras galėtų pralošt. Tiesiog stebėtina, kad toks galiuvas kaip Komaras, kurį anglai vadina "Bull" pasiduotų. Po vienos valandos, keturiasdešimt minutų, penkiasdešimt trijų sekundų imtynių, Duseiko laimėjo ristynes. Per visą tą imtynių laiką, Komaras savo oponentą taip mėtė, kaip tik galėjo lauzė ir jau visi manė, kad jis laimės. Bet gaū gale Komaras suvylė visus pralošdamas ristynes.

scenos mėgėjų gabumams ir išgalėms čia rimtas egzaminas. Pasisekus pastatyt, liktų didelis įspudis. Gaila, kad Lietuvoje nėra savų tautinių kino filmų studijų: "Pasaulio gaisras" užtikrintų pasisekimu ir ekrane galėtų dominti lietuvišką ir nelietuvišką publiką.

Veikalas tinka ir šiaip pasiskaitymui: kaip pavienių asmenų knygų rinkiniuose, taip draugijų bei organizacijų bibliotekose "Pasaulio gaisras" visuomet bus įžymiu idėliu. Musų periodinė spauda sutiko "Pasaulio gaisrą" ypatingu prielankumu. Daug kur prilyginta šis veikalas garsiesiems šekspro veikalams — "Hamletas", "Otello", ir kiti. Ir ne be pamato — tas "Pasaulio gaisras" atrodo tikrai vertas, juomi galima pasididžiuot ir prieš kitataučius. Linkėtina Vyduno "Pasaulio gaisrui" užsitarnauti bei verto pasisekimo ir tarpe musų viengečių Amerikoje.

L. Klaipeidiskis.

VISIEMS ŽINOTINA

Spalio mėnesio pradžioje organizacinis komitetas turėjo susirinkimą, kuriame sudarytas planas del rinkliavos biedniešiams, kaip anglai vadina "Welfare Drive". Anglų spauda jau plačiai aprašė ir nori pradėt šį veikimą nuo spalio 21-mos deinos. Nors anglai veda šį reikalą; lietuviai irgi prisideda, kadangi vajus jima viso Philadelphiajos miesto gyventojus. I komitetą įeina žymūs asmenys: Edward Hopkinson, William M. Elkins ir R. D. Leonard. Darbas bus paskirstytas į distriktus, kur pasisventę darbininkai atliks tą rinkliavos darbą. B.

Pittsburgh, Pa.

Šiame kampelyje randasi nemažai lietuvių. Lietuviai turi parapiją vardu Šv. Vincento, kur klebonuoja kun. J. Vaišnoras. Randasi ir kelios draugijos tarpe kurių viena iš svarbiausių yra tai korporacijos draugija "Birutė," prasidėjusi 1914 metuose.

Iš pradžių šioji draugija pergyveno sunkių laikų, bet ačiu rėmėjai, geriems darbininkams ir sumaniems direktoriams, tapo skolos atmokėtos ir dabar draugija puikiame stovyje. Turi vieną nuosavą namą vertės 8 tūkstančių dolerių ir dvi krautuves, irengtas vėliausioje madoje su geriausiais įtaisymis. Dar ir turi pelno. Ši korporacija vienintėlė Pittsburgho ir jo apeliokėse, kuri gali šiandien pasididžiuot, ką pasekmingai pergalėjo visas sunkenybes ir nesmagumus kokius tik turėjo.

Neseniai draugija susilaukė penkioliktus metus nuo įsteigimo, tai buvo surengtas didelis vakaras paminėjimui. Vakaras susidėjo iš prakalbų, dainų, veltui užkandžių, o paskui šokių iki vėlybos nakties. Šios draugijos pirmininkas, J. Parciauskas, kalbėjo paaiškindamas šios draugijos praeitį ir dabartį, taipgi ragino žmones toliau remti ir priklausyt skaitlingai prie šios draugijos. Kalbėjo vietinis studentas P. Dargis; dainavo Šv. Vincento choras po vadovų dėbaus vargonininko J. Senulio. Paskui orkestra susidedanti iš lietuvių jaunuolių pagrajino keletą kartų, kas labai žmonėms patiko. Po to visi svečiai buvo pakviesti prie užkandžių, kuriais buvo stalai prikrauti. Svečiai skaniai pavalgė šoki iki vėlybos nakties. Su šiuoimi ir užsibaigė penkioliktos metų sukaktuvių Birutės draugijos paminėjimas.

Tos draugijos vardu tarui ačiu dalyvavusiems ir rengėjams. Daugiausia ačiu chorui, vargonininkui J. Senuliui ir kalbėtojui V. Dargiui ir visiems atsilankusiems. Direktorius.

Kas Yra Gimimas?

Kas yra gimimas. Kas yra mirtis? I klausimus šituos Mes kreipiame mintis. Gimimas tai yra Vien tiktai klaida Ir iš jo ne kokia Mums tenka nauda. Tą klaidą prašait Gal laiko vilnis, O nuo jos išpirkti Gal vien tik mirtis.

J. Naruševičius.

STATEMENT WORCESTER, MASSACHUSETTS

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, appeared Gabriel A. Kyba, publisher of the Amerikos Lietuvis (American Lithuanian), and stated that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper the circulation, etc.), of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443 Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of Amerikos Lietuvis Pub. Co., editor, managing editor, and business managers are: Editor Josephine Leonaitė, Managing Editor Gabriel A. Kyba, Worcester, Mass., Business Manager Gabriel A. Kyba, Worcester, Mass.
2. That the owners are: Amerikos Lietuvis Publishing Co., Worcester, Mass.
3. That the known bondholders, mortgagees, and other holders owning or holding 1 per cent or more of

NAUJI COLUMBIA REKORDAI

Vėliausi ir Geriausi Lietuviški Rekordai!

UZEIKITE IŠGIRTI SIUOS COLUMBIA IŠDIRBYSTĖS REKORDUS IR IŠSIRINKITE SAU TINKAMIAUSIUS

Cia įdedam tik keletą vėliausios laidos Columbiajos rekordų ką tik iš musų knygyną atgabentų:

16125—F (Jonukas ir Marytė (Vestuvės	K. Menkelioniūtė Soprano
16126—F (Linksmos Akys—Polka (Marytės Mazurka	Mahanojaus L. Orkestra
16074—F (Anksti Ryta Kėliau (Voveraitė	Justas Kudirka Tenoras
16073—F (Reikia Tept, (Pirma ir Antra Dalis	A. Vanagaitis
16044—F (Kalinio Daina (Mano Gimtinė	Jonas Butėnas Baritonas
16072—F (Sharkey Daina (Mūsų Daina	Antanas Vanagaitis
16113—F (Šešupės Bangos, Polka (Puiki Porelė, Polka	Lietuvių Tautiška Orkestra
16036—F (Ne Margi Sakalėliai (Bernužėli, Nes'volioi	Juozas Babravičius

Apart čia pažymėtų Columbia Rekordų, musų knygynė galima rast šimtus kitokių įvairiausio muzikos turinio: Polkų, Valcų, Mazurkų, Maršų, Dainų, Orkestrų, Benų ir daug kitokių. Kreipkitės į —

Amerikos Lietuvis Knygynas

14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and condition under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is (This information is required from daily publications only). Gabriel A. Kyba Sworn to and subscribed before me this 27-th day of September, 1929. Josephine Leonaitė Notary Public Commission expires April 3, 1936.

Vienatinis Lietuvis Gydytojas Worcester

Dr. Juozas Landžius (SEYMOUR)

51 Providence St., Worcester, Mass. Ofisas atidarytas: nuo 2 — 4 popiet; nuo 7—9 vakare. Tel. Park 5873

DR. TESSMER Dentistas
308 MAIN STREET Worcester, Mass. (virš Iver Johnson krautuvis) Tel. Park 3310

Park 2470 Res. Park 4225-R
Ben. Mendelsohn ADVOKATAS
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėje. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoje.
390 Main St., Room 931-932. Worcester, Mass.

KONTRAKTORIUS Peter Katauskas
71 PENN AVE. WORCESTERYJE Tel. Cedar 5619 J.

Budavojam naujus namus ir taisom senus, taipgi pastatom garadžius. Cemento darbas, tai musų speciališku-mas. Viską atliekam sąžiningai už prieinamą kainą. Reikale plenus patys padarom ir suteikiame gerus, praktiškus patarimus.

JOSEPH J. DIRSA LIETUVIS GRABORIUS

Teikia patarnavimą laidotuvių ir iš-randavoja automobilius vestuvėms ir kitokiems pasivažinėjimams.

GYVENIMO VIETA— 194 Millbury St. Tel. Cedar 4953 3rd floor
OFFICE FURNAL HOME 212 Millbury St. Worcester, Mass. Tel. Park 2756

DOLLAR Laundry Savininkas E. Slavickas

Išskalbina visos savaitės žlugtą kuo gražiausiai, už \$1.00. Gerai, švariai išskalbina drabužius ir pristato į namus.

Lietuviška Skalbykla 5 SEYMOUR ST. Tel. Park 314 Worcester, Mass.

STAYMAN'S Didelis Centras Pasirinkimui Kepurių ir Kaklaraišių **STAYMAN'S** Kampas Front ir Trumbull Gatvių Worcester, Mass.

Jeigu nori žinot ką tavo sapnas reiškia — tai skaityk

DIDJŲ SAPNININKA

Kuris Kątik Išėjo Iš Spaudos Su Šimtais Gražių Paveikslų ir Pasiskaitymų

Kaina su Prisiuntimu, Gražiuose Popiero Apdaruose \$1.00. Kreipkitės

Amerikos Lietuvis Knygynas

14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

